SPRÁVY Z NOVÍN

Správu o zatvorení revúckeho gymnázia a s ním aj učiteľského semeniska predstavitelia Revúcej prijali s nadšením a superintendentovi Czékusovi písomne poďakovali. Správu priniesli všetky noviny.

V *Národných novinách* z 22. septembra 1874 je článok pod názvom *Pomoc!* Autori článku Ján Jesenský, Pavel Mudroň a Žigmund Melfelber vyzývajú slovenský národ, aby zbierkami pomohli učbárom gymnázia, ktorí ostali bez práce. V článku okrem iného píšu: „*... Desať mužov výtečníkov, desať posvätencov osvety kresťanskej a vzdelanosti humanitnej, z ktorých jedni opustili boli už skutočne zaujaté, iní neboli prijali jim ponúkané iné, pokojné, o mnoho výnosnejšie postavenia, a vo svätom zápale apoštolovania v službe osvety človečenskej vôbec a kresťanskej zvlášte, obetovali svoje vedomosti, svoj pokoj, svoju prácu, svoju i svojich rodín budúcnosť; a teraz, desať týchto mužov, bojom o jestvovanie svojho dejišťa umorených, z toho mala, čo mali, vytrovených, asnád i pôžičkami obťažených, zrazu, nepredvídane, stalo sa vyvržencami bez prítuľku, bez chleba a opatrenia!*

Ktoré srdce nad tým neustrnie, v tom citu ľudskosti niet.

Ale veríme, že nevymreli ešte všetky srdcia; nevyhasol ešte vo všetkých srdciach cit ľudskej lásky a smysel pre kresťanskú dobročinnosť.

Preto obraciame sa v tejto súrnej, čisto-ľudsko-kresťanskej záležitosti v prvom rade ku tým, ktorých sa bezprostredne týka, ale i ku všetkých ľudomilom s úctivou prosbou: aby konali to, čo jim šľachetné srdce či jako povinnosť a vďačnú uznalosť, či jako skutok dobročinnej lásky vnukne; aby konali bez odkladu; aby konali čím výdatnejšie a v hotovosti.

Čo sa stalo vo Veľkej Revúci, či nemôže stať sa aj na iných i jestvujúcich i s Božou pomocou povstať mohúách patronátskych vzdelávacích ústavoch, ktoré za naukosdelnú reč ustanovily si reč Slovenskú?

Či nie je povinnosťou ľudskosti, starať sa už popredku, aby nepripravených neprekvapily nás podobné nemožné možnosti? a našich mučenníkov nevrhly v najkrajnejšiu núdzu?

Za osvetu v svojej reči ešte národ Slovenský iste schopný je obetí, a osvetiteľom svojim nedá hynúť!

Zabezpečme aspoň najbližšiu budúcnosť učbárov našich pre podobné nehody, zabezpečme ju i pre tých, ktorí už tonu, i pre tých, ktorí tonúť môžu.

Všetky obete prosíme bez odkladu k rukám p. Žigmonda Melfelbra, pravotára v Turč. Sv. Martine zasielať a zaručujeme sa za jích bezodkladné, verné doručovanie, alebo úrokonosné bezpečné umiestnenie či podľa určenia samých dobrodincov, či podľa pálčivosti potreby."

Výzva potvrdila silu slovenského národa, ktorý v národnom útlaku za mimoriadnej chudoby dokázal zachraňovať tých, ktorí obetovali svoje pohodlie, len aby dvíhali vzdelanostnú úroveň slovenského ľudu. Organizátori zbierky ako prví venovali finančné dary. Žigmund Melfelber venoval 100 zlatých, Pavel Mudroň a Ján Jesenský po 15 zlatých. K nim sa ihneď pridali Ján Francisci 10 zl., Samuel Šípka 15 zl., Viliam Pauliny-Tóth 25 zl., Matúš Dulla 25 zl., Oľga Pauliny-Tóthová 2 zl., Marína Pauliny-Tóthová l zl., Samuel Ďarmek 4 zl., Samuel Šimko 10 zl., Ambro Pivko 15 zl., Andrej Červenák 100 zl., Ján Kunay 15 zl., Helena Pauliny-Tóthová l zl. a Ján Kohút 15 zlatých.

Dňa 6. októbra 1874 v *Národných novinách* už oznamovali, že je vyzbieraných 778 zlatých, ku ktorým pribúdali ďalšie od rodiny D. Licharda, Jána Bottu, od rodín Kuzmányovcov, Daxnerovcov a ďalších. Dňa 22. decembra 1874 bolo na podporu revúckych učbárov vyzbieraných už 3 017 zlatých a 93 grajciarov. Celá zbierka vyniesla úctyhodnú sumu 5 000 zlatých, ktoré poslúžili ako pomoc i pre profesorov neskôr zrušených slovenských gymnázií v Turčianskom Svätom Martine a Kláštore pod Znievom.

Medzitým 12. septembra 1874 vyšiel v *Národných novinách* článok, ktorého autorom bol Štefan Zatroch, hlavný mešťanosta Revúcej, pod názvom *Majetok veľko-revúckeho gymnázija zhabaný! Ďalší* článok od neznámeho autora len smutne konštatuje, že majetok zozbieraný zo zbierok, milodarov a darov slovenského Fudu zhabali.

Zdroj: Dušan Dubovský - Revúca kolíska slovenského stredného školstva